

KAPITOLU 413

ATT DWAR OPPORTUNITAJIET INDAQS GĦAL PERSUNI B'DIŻABILITÀ

10 ta' Frar, 2000
1 ta' Ottubru, 2000

L-ATT I tal-2000, kif emendat bl-Avviż Legali 426 tal-2007; u bl-Atti II u XXIV tal-2012, u XXIV tal-2016, XXIX tal-2019 u LIX tal-2021.

TAQSIMA I

PRELIMINARI

1. It-titolu fil-qosor ta' dan l-Att hu l-Att dwar Titolu fil-qosor.
Opportunitajiet Indaqs għal Persuni b'Diżabilità.

2. F'dan l-Att, kemm-il darba r-rabta tal-kliem ma tehtiegħ Tifsir.
xort'oħra - *Emendat:*

"Bord" huwa l-Bord imwaqqaf permezz tal-artikolu 20A;

*II. 2012.22;
XXIV. 2016.2;
XXIX. 2019.7;
LIX. 2021.2.*

"drittijiet sostantivi tal-Konvenzjoni" għandu jkollha l-istess tifsira mogħtija lilha fl-artikolu 2 tal-[Att dwar il-Konvenzjoni tal-Ġnus Magħquda dwar id-Drittijiet ta' Persuni b'Diżabilità](#); Kap. 627.

"Konvenzjoni" għandu jkollha l-istess tifsira mogħtija lilha fl-artikolu 2 tal-[Att dwar il-Konvenzjoni tal-Ġnus Magħquda dwar id-Drittijiet ta' Persuni b'Diżabilità](#); "Kummissarju" tfisser il-Kummissarju għad-Drittijiet ta' Persuni b'Diżabilità mahtur skont ma hemm fl-artikolu 21, u tinkludi kull uffiċjal minnu debitament awtorizzat biex jaġixxi f'ismu għal xi għan speċifiku jew kategorija ta' għanijiet taħt dan l-Att; Kap. 627.

"Kumitat tal-Ġnus Magħquda" għandu jkollha l-istess tifsira mogħtija lilha fl-artikolu 2 tal-[Att dwar il-Konvenzjoni tal-Ġnus Magħquda dwar id-Drittijiet ta' Persuni b'Diżabilità](#); Kap. 627.

"Kummissjoni" tfisser il-Kummissjoni għad-Drittijiet ta' Persuni b'Diżabilità mwaqqfa skont ma hemm fl-artikolu 21;

"Kunsill" tfisser il-Kunsill għad-Drittijiet ta' Persuni b'Diżabilità kif mahtur u kompost skont id-dispożizzjonijiet tal-artikolu 24;

"membru tal-familja", għar-rigward ta' individwu, tinkludi -

- (a) il-ġenituri;
- (b) il-mara jew ir-raġel jew is-sieheb jew is-sieħba;
- (c) l-iben, il-bint, hu jew oħt, li jkollhom tmintax-il sena jew aktar; u
- (d) *foster carers*;
- (e) tutur legali jew kuratur, ta' dak l-individwu;

"Ministru" tfisser il-Ministru responsabbli mid-diżabilità u l-iżvilupp ta' dan il-qasam, u tinkludi kull persuna li tkun debitament awtorizzata mill-Ministru msemmi biex jaġixxi f'ismu għal għan speċifiku jew

kategorija ta' għanijiet taħt dan l-Att;

Kap. 492. "organizzazzjoni volontarja" għandu jkolla l-istess tifsira mogħtija lilha bl-artikolu 2 tal-[Att dwar l-Organizzazzjonijiet Volontarji](#) li l-kumitat tagħha jkun kompost minn tal-inqas wiehed u hamsin fil-mija minn persuni b'diżabilità jew membri tal-familja ta' persuni b'diżabilità li ma jkunux jistgħu jirrappreżentaw lilhom infushom, b'dan illi l-funzjonijiet eżekuttivi jkunu eżerċitati minn persuni b'diżabilità jew membri tal-familja ta' persuni b'diżabilità li ma jkunux jistgħu jirrappreżentaw lilhom infushom. Din it-tifsira tinkludi wkoll gruppi ta' persuni b'diżabilità intellettuali megħjuna minn persuni li m'għandhomx diżabilità;

"Panel" tfisser il-Panel imwaqqaf permezz tal-artikolu 33B;

Kap. 627. "persuna b'diżabilità" għandu jkollha l-istess tifsira mogħtija lilha fl-artikolu 2 tal-[Att dwar il-Konvenzjoni tal-Ġnus Magħquda dwar id-Drittijiet ta' Persuni b'Diżabilità](#);

"persuni li għexu l-esperjenza ta' diżabilità" tfisser kwalunkwe persuni li jkunu esperjenzaw id-diżabilità permezz ta' interazzjonijiet regolari fil-hajja personali jew professjonali tagħhom ma' persuni b'diżabilità;

Kap. 627. "Protokoll mhux Obbligatorju" għandu jkollha l-istess tifsira mogħtija lilha fl-artikolu 2 tal-[Att dwar il-Konvenzjoni tal-Ġnus Magħquda dwar id-Drittijiet ta' Persuni b'Diżabilità](#).

*Miżjuda:
XXIV. 2016.5.*

TAQSIMA II

ID-DRITTIJET TA' PERSUNI B'DIŻABILITÀ

IMHASSRA BL-ATT LVIII TAL-2021

*Emendata:
XXIV. 2016.3.*

TAQSIMA III

TIFSIRA TA' DISKRIMINAZZJONI MINHABBA F'DIŻABILITÀ

IMHASSRA BL-ATT LVIII TAL-2021

*Emendata:
XXIV. 2016.3.*

TAQSIMA IV

PROJBIZZJONI TA' DISKRIMINAZZJONI MINHABBA F'DIŻABILITÀ

IMHASSRA BL-ATT LVIII TAL-2021

TAQSIMA V

Emendata:
XXIV. 2016.3.

EŻAMI LI JIDDETERMINA X'INHU RAĠONEVOLI

20. (1) Għall-għanijiet ta' dan l-Att, sabiex tiġi stabbilita r-raġonevolezza ta' kull azzjoni li għandha ssir minn persuna skont id-dispożizzjonijiet ta' dan l-Att, jew tal-[Att dwar il-Konvenzjoni tal-Ġnus Magħquda dwar id-Drittijiet ta' Persuni b'Diżabilità](#), inkluż kull tibdil, bdil u, jew, għoti ta' servizzi, faċilitajiet jew mezz assistiv, għandu jitqies mill-Bord jekk dawk l-azzjonijiet ikunux jistgħu jitwettqu mingħajr ma jgħibu piż mhux ġustifikat.

Eżami li
jiddetermina
x'inhu raġonevoli.
Emendat:
II. 2012.31;
XXIV. 2016.14;
LIX.2021.6.
Kap. 627.

(2) Il-fatturi li jitqiesu sabiex jiġi stabbilit jekk dawk l-azzjonijiet jistgħux jitwettqu mingħajr ma jgħibu piż mhux ġustifikat għandhom jinkludu -

- (a) ix-xorta u n-nefqa tal-azzjonijiet involuti;
- (b) ir-rizorsi finanzjarji totali tal-persuna, korp, awtorità jew istituzzjoni involuti u l-effett fuq l-ispejjeż u r-rizorsi jew l-impatt ta' dawk l-azzjonijiet fuq il-ħidmiet ta' dik il-persuna, korp, awtorità jew istituzzjoni; u
- (c) id-disponibilità ta' għotjiet minn fondi pubbliċi biex minnhom jithallsu l-ispejjeż ta' dawk l-azzjonijiet.

20A. (1) Għandu jkun hemm Bord li jiddetermina x'inhu raġonevoli, għall-għanijiet tal-artikolu preċedenti, mahtur mill-Kummissarju.

Bord li
jiddetermina
x'inhu raġonevoli
taht dan l-Att.
Miżjud:
XXIV. 2016.15.
Emendat:
LIX.2021.6.

(2) Il-Bord għandu jitlaqqa' kull meta dan ikun neċessarju, wara talba mill-Kummissarju, u għall-iskopijiet ta' kull tali sejha, panel ta' mhux inqas minn tliet (3) u mhux aktar minn seba' (7) persuni għandu jiġi appuntat, inkluż iċ-Chairperson u l-Viċi Chairperson tal-Bord.";

(3) Il-maġġoranza tal-persuni li jpoġġu fuq panel għal kull sejha tal-Bord għandhom ikunu persuni b'diżabilità, jew persuni li jagħtu sostenn lil persuni b'diżabilità li ma jistgħux jirrapprezentaw lilhom infushom, u tali persuni għandhom ikunu rappreżentanti ta' entitajiet pubbliċi, esperti fis-settur, inkluż esperti tekniċi, jew rappreżentanti ta' organizzazzjonijiet rappreżentattivi ta' persuni b'diżabilità, u l-għażla tagħhom għas-sejha partikolari għandha tirrefletti bl-aħjar mod is-sugġett illi jkun fuq l-aġenda ta' laqgħa partikolari tal-Bord.";

(4) Il-Bord għandu jkun ippresedut miċ-Chairperson, assistit minn Viċi Chairperson, illi għandhom ikunu t-tnejn li huma persuni b'diżabilità, appuntati mill-Kummissarju għal perjodi rinnovabbli ta' tliet (3) snin, u li jibqgħu fir-rwoli tagħhom matul tali perjodu għas-sejhiet kollha tal-Bord imlaqqgħa matul tali perjodu.

(5) Il-Bord għandu jkollu Segretarju mahtur minn fost il-funzjonarji jew impjegati mahtura mill-Kummissarju.

(6) Il-*quorum* tal-Bord ikun ta' tliet membri, li wieħed minnhom ikun iċ-*Chairperson* jew il-Viċi *Chairperson*.

(7) Il-validità ta' kull proċediment tal-Bord m'għandhiex tintlaqat b'xi vakanza fost il-membri tal-Bord jew b'xi difett fil-hatra ta' xi membru.

(8) Id-deċiżjonijiet tal-Bord jittieħdu b'maġġoranza tal-voti tal-membri preżenti. Iċ-*Chairperson* jew, fin-nuqqas tiegħu, il-Viċi *Chairperson*, ikollhom kemm vot oriġinali kif ukoll vot deċiżiv f'każ ta' voti ndaqs.

(9) Bla ħsara għad-dispożizzjonijiet ta' dan l-Att u tar-regolamenti kollha magħmula bis-saħħa tiegħu, il-Kummissarju jirregola l-proċedimenti kollha tal-Bord.

(10) Flimkien mal-membri tal-Bord jistgħu wkoll jiġu mahtura bħala osservaturi dawk l-uffiċjali kompetenti u mahtura minn kull Ministeru li jistgħu jissejju mill-Kummissarju minn żmien għal żmien biex jassistu lill-Bord fil-ħidma tiegħu, b'dan illi l-Kummissarju jista' jissuġġerixxi uffiċjali partikolari għal dan il-ghan.

(11) Kull talba li ssir lill-Bord għandha ssir bil-miktub; f'każ li dik il-persuna li bihsiebha tagħmel talba tehtieg sostenn sabiex tiffirma dik it-talba bil-fomm u, jew bil-miktub, għandu jkun id-dmir tal-Kummissarju li jieħu l-passi raġonevoli biex jipprovdri sostenn xieraq lil dik il-persuna.

(12) Id-deċiżjoni tal-Bord m'hijiex appellabbli.

Emendata:
XXIV. 2016.3, 16

TAQSIMA VI

KUMMISSJONI GHAD-DRITTIJET TA' PERSUNI B'DIŻABILITÀ

Kummissjoni
għad-Driftijiet ta'
Persuni
b'Diżabilità.
Emendat:
II. 2012.32.
Sostitwit:
XXIV. 2016.17.

21. (1) Għandu jkun hemm Kummissjoni għad-Driftijiet ta' Persuni b'Diżabilità, li tissejjaħ "Kummissjoni", u li tkun magħmula minn Kummissarju għad-Driftijiet ta' Persuni b'Diżabilità, mahtur skont ma hemm fl-artikolu 21A, flimkien ma' Kunsill għad-Driftijiet ta' Persuni b'Diżabilità, li jissejjaħ "Kunsill", mahtur skont ma hemm fl-artikolu 24.

(2) Ir-rappreżentanza ġuridika tal-Kummissjoni tkun vestita fil-Kummissarju.

Kummissarju
għad-Driftijiet ta'
Persuni
b'Diżabilità.
Miżjud:
XXIV. 2016.18.

21A. (1) Il-Prim Ministru għandu, fuq parir tal-Ministru, jahtar Kummissarju għad-Driftijiet ta' Persuni b'Diżabilità, li sa fejn huwa possibbli għandha tkun persuna b'diżabilità, li jissejjaħ "il-Kummissarju".

(2) Persuna ma tkunx kwalifikata biex ikollha l-kariga ta' Kummissarju jekk dik il-persuna:

- (a) tkun Ministru, Segretarju Parlamentari, jew Membru tal-Kamra tad-Deputati; jew
- (b) tkun qed isservi bħala mħallef jew maġistrat; jew
- (c) tkun falluta, jew tkun għamlet arrangament mal-

kredituri tagħha, jew tkun insolventi jew tkun instabet hatja ta' xi delitt volontarju kontra l-persuna; jew

- (d) tkun instabet hatja ta' delitt li jolqot il-fiduċja pubblika jew ta' serq jew frodi, jew li tkun xjentement irċeviet proprjetà miksuba b'serq jew frodi, ta' delitt li jolqot il-bon ordni tal-familji, jew ksur ta' xi dispożizzjoni ta' dan l-Att jew tal-Konvenzjoni; jew
- (e) ma tkunx kapaċi twettaq dmirijietha; jew
- (f) tkun membru ta' għaqda ta', jew għal, persuni b'diżabilità.

(3) Meta l-persuna mahtura Kummissarju tkun qabel dik il-hatra digà uffiċjal pubbliku, din il-persuna għandha tibqa' żżomm dik il-kariga imma ma tista' tokkupa ebda kariga li tkun mhux kompatibbli mal-qadi kif imiss tad-dmirijiet uffiċjali tagħha bħala Kummissarju għad-Drittijiet ta' Persuni b'Diżabilità jew mal-imparzjalità u l-indipendenza mistennija minn din il-kariga jew mill-fiduċja pubblika fiha.

(4) Fl-eżerċizzju tal-funzjonijiet stabbiliti taht dan l-Att, il-Kummissarju għandu jaġixxi indipendentement u ma għandu jkun soġġett għad-direzzjoni jew il-kontroll ta' ebda persuna jew awtorità oħra.

(5) Bla ħsara għad-dispożizzjonijiet tas-subartikolu (6), il-Kummissarju għandu jibqa' fil-kariga għal żmien tliet snin, u għandu jkun eliġibbli biex jerga' jinhatar mill-ġdid meta jiskadi dak iż-żmien tal-kariga.

(6) Sakemm ma tivvakax il-kariga qabel, persuna mahtura bħala Kummissarju għandha tibqa' fil-kariga sakemm jiġi mahtur Kummissarju ġdid.

(7) Il-Kummissarju jista' f'kull żmien jirriżenja mill-kariga tiegħu billi jikteb lill-Ministru.

(8) Il-Kummissarju jista' f'kull żmien jitneħħa jew ikun sospiż mill-kariga mill-Prim Ministru wara konsultazzjoni mal-Ministru għal raġunijiet ta' nuqqas ta' ħila bil-provi biex jaqdi l-funzjonijiet ta' kariga ta' Kummissarju jew imġiba ħażina bil-provi jew assenza mhux ġustifikata ta' aktar minn erbatax-il jum konsekuttivi jew għal tmienja u għorxin jum f'perjodu ta' tnax-il xahar.

(9) Il-Prim Ministru jista', f'kull żmien waqt xi assenza tal-Kummissarju, jew għal xi fini temporanju ieħor meta l-Kummissarju jidhirlu meħtieġ li jagħmel hekk, jahtar persuna sabiex taġixxi fil-kariga ta' Kummissarju skont dan l-artikolu, sakemm il-Kummissarju jerga' jassumi r-responsabilitajiet tiegħu taht dan l-Att; dan sakemm il-persuna mahtura tkun persuna eliġibbli għal din il-kariga skont dan l-Att.

22. (1) Il-Kummissjoni, filwaqt li tagħti attenzjoni speċjali għal bżonnijiet differenti ta' persuni b'diżabilità, għandha -

- (a) (imħassar bl-Att LVIII tal-2021).
- (b) (imħassar bl-Att LVIII tal-2021).

Funzjonijiet tal-Kummissjoni.
Emendat:
II. 2012.33;
XXIV. 2012.6;
XXIV. 2016.19;
LIX.2021.7.

-
- (c) tagħmel monitoraġġ sabiex taċċerta li kull programm tal-Gvern li jkun jolqot l-affarijiet u l-interessi ta' persuni b'diżabilità, tal-familji tagħhom u ta' korpi volontarji li jkunu jaħdmu fil-qasam tad-diżabilità, jitwettaq skont il-prinċipji ta' eżekuzzjoni nazzjonali dwar affarijiet li jkollhom x'jaqsmu mad-diżabilità;
 - (d) (*imħassar bl-Att LVIII tal-2021*).
 - (e) (*imħassar bl-Att LVIII tal-2021*).
 - (f) tissorvelja l-ġhoti ta' servizzi offruti mill-Gvern jew l-aġenziji tiegħu jew minn kull persuna jew grupp ta' persuni oħra, meta l-klijenti ta' dawk is-servizzi jkunu persuni b'diżabilità;
 - (g) taħdem biex titneħħa kull diskriminazzjoni kontra persuni b'diżabilità;
 - (h) twettaq investigazzjonijiet ġenerali bil-għan li tistabbilixxi jekk id-dispożizzjonijiet ta' dan l-Att ikunux qegħdin jitharsu;
 - (i) tinvestiga dawk l-ilmenti li jistgħu isirulha dwar xi nuqqas ta' tharis ta' xi dispożizzjoni ta' dan l-Att f'xi każ individwali u, meta dan ikun jista' jsir, tikkonċilja għar-rigward ta' dawk l-ilmenti jew inkella tiegħu azzjoni rilevanti fir-rigward tal-infurzar;
 - (j) tidhol fil-mertu ta' kwistjonijiet, u tiddeċiedi dwarhom, meta dawn jiġu lilha riferiti mill-Ministru;
 - (k) tipprovdi għajnuna, skont iċ-ċirkostanzi, lil persuni b'diżabilità fil-ksib ta' jeddijietom bis-saħħa ta' dan l-Att;
 - (l) tibqa' tissorvelja t-tħaddim ta' dan l-Att u, meta l-Kummissjoni jkun hekk jidhrilha jew hekk tinhtieg li tagħmel mill-Ministru, tabbozza u tissottometti lill-Ministru proposti għal emendi fl-Att;
 - (m) teżamina liġijiet, u (meta l-Ministru hekk jitlobha li tagħmel) tipproponi liġijiet, bil-għan li taċċerta jekk il-liġijiet attwali jew proposti jkunux jew jistgħux ikunu inkonsistentimal-għanijiet ta' dan l-Att jew imorru kontrihom, u jwasslu rapport lill-Ministru dwar ir-riżultati ta' kull analiżi simili;
 - (n) tipprovdi dawk is-servizzi kollha li jistgħu jinhtieg u jew jintalbu mill-Kummissjoni sabiex din tkun tista' tilhaq l-għanijiet tagħha;
 - (o) tiġbor, tanalizza u tippubblika statistika dwar il-qasam tal-persuni b'diżabilità li, fost hwejjeġ oħra, tkun turi l-livell nazzjonali milhuq fil-politika dwar l-inkluzjoni;
 - (p) is-setgħa li tiegħu kull azzjoni adatta, li tkun tinkludi miżuri amministrattivi proporzjonati u azzjoni ġudizzjarja, sabiex telimina d-diskriminazzjoni fuq il-bażi ta' diżabilità kif imfissra f'dan l-Att;

- (q) tqajjem kuxjenza u trawwem ir-rispett lejn id-drittijiet u d-dinjità ta' persuni b'diżabilità, teghleb sterjotipi, preġudizzji u prattiċi dannużi fir-rigward ta' persuni b'diżabilità, li jkunu jinkludu daww bażati fuq il-generu u l-età tal-persuna, f'kull qasam tal-hajja;
- (r) tqajjem kuxjenza dwar il-kapaċitajiet u l-kontribuzzjonijiet li jagħmlu persuni b'diżabilità;
- (s) tipprowdi l-mekkaniżmu indipendenti sabiex tippromwovi, tipproteġi u tissorvelja l-implimentazzjoni tal-Konvenzjoni tal-Ġnus Maqgħuda dwar id-Drittijiet ta' Persuni b'Diżabilità u ta' kull Protokoll Opzjonali relattiv kif irratifikat minn Malta; u
- (t) sabiex jissorvelja Ordnijiet ta' Kustodja;
- (u) tagħmel monitoraġġ ta' faċilitajiet illi joffru servizzi lil persuni b'diżabilità u li jkunu liċenzjati skont l-[Att dwar l-Awtorità ta' Standards ta' Harsien Soċjali](#), u tingaġġa f'azzjonijiet rilevanti ta' investigazzjoni, konformità u infurzar f'dan ir-rigward;
- (v) sabiex tissodisfa r-rwol ta' awtorità ta' sorveljanza tas-suq ai termini tad-[Direttiva \(UE\) 2019/882](#) dwar ir-rekwiżiti ta' aċċessibilità għall-prodotti u għas-servizzi, permezz tat-Taqsima dwar l-Ilmenti u t-Taqsima dwar l-Infurzar tagħha.

Kap. 582.

(2) Il-Kummissarju huwa responsabbli li jwettaq il-funzjonijiet tal-Kummissjoni; b'dan illi huwa jista' jahtar, skont id-dispożizzjonijiet tal-artikolu 26(2), daww l-uffiċjali li jidhirlu li għandu jkollu sabiex jara li dawn il-funzjonijiet qegħdin jiġu mwettqa.

(3) Il-Kummissarju, f'isem il-Kummissjoni, għandu l-jedd jagħmel kull azzjoni neċessarja, inklużi daww ġudizzjarji, sabiex jara li d-dispożizzjonijiet ta' dan l-Att qegħdin jiġu osservati, u għandu jitqies li għandu l-interess ġuridiku meħtieġ f'isem il-Kummissjoni.

23. (1) Il-Kummissarju jista' jahtar lil xi funzjonarju jew impjegat wieħed jew iktar biex jidhru f'ismu u għalih f'kull proċediment ġudizzjarju u fuq kull att, kuntratt, ftehim jew dokument ieħor li jkun.

Status legali tal-Kummissjoni.
Sostitwit:
XXIV. 2016.20.

(2) Dokument li juri li jkun strument magħmul jew mahrug u ffirmat mill-Kummissarju għandu jintlaqa' bi prova u għandu, sakemm ma jiġix ippruvat il-kuntrarju, jitqies bħala strument magħmul jew mahrug mill-Kummissarju.

24. (1) Għandu jkun hemm Kunsill għad-Drittijiet ta' Persuni b'Diżabilità mahtur mill-Ministru, sabiex jgħin lill-Kummissarju fil-qadi ta' dmirijietu, magħmul mill-Kummissarju li jippresjedi u mhux inqas minn erbatax-il membru mahtura mill-Ministru.

Kunsill għad-Drittijiet ta' Persuni b'Diżabilità.
Sostitwit:
XXIV. 2016.21.
Emendat:
LIX.2021.7.

(2) Fost il-membri tal-Kunsill, li għandhom jirrapprezentaw

tipi differenti ta' diżabilità u jkunu rappreżentattivi tas-soċjetà, għandu jkun hemm:

- (a) disa' membri li huma rappreżentanti ta' għaqdiet volontarji ta' persuni b'diżabilità, wara konsultazzjoni ma' daww l-organizzazzjonijiet volontarji;
- (b) membru li huwa rappreżentant tal-Università ta' Malta;
- (c) membru li huwa rappreżentant tal-entitajiet li jipprovdu s-servizzi għall-persuni b'diżabilità;
- (d) membru li huwa rappreżentant tad-djar residjenzjali ta' persuni b'diżabilità;
- (e) membru li huwa nominat mill-Gvern; u
- (f) membru li huwa nominat mill-Oppożizzjoni:

B'dan illi mill-inqas nofs l-għadd totali tal-membri tal-Kunsill għandhom ikunu persuni b'diżabilità jew membri tal-familja ta' persuni b'diżabilità li ma jkunux jistgħu jirrappreżentaw lillhom infushom.

(3) Flimkien mal-Kummissarju u l-membri tal-Kunsill għandhom ukoll jiġu mahtura bħala osservaturi daww l-uffiċjali kompetenti u mahtura minn kull Ministeru li jistgħu jissejgħu mill-Kummissarju minn żmien għal żmien biex jassistu lill-Kunsill fil-ħidma tiegħu, b'dan illi l-Kummissarju jista' jissuggerixxi uffiċjali partikolari għal dan il-għan.

(4) Persuna ma tkunx kwalifikata biex tkun membru fuq il-Kunsill jekk dik il-persuna:

- (a) tkun qed isservi bħala mħallef jew maġistrat; jew
- (b) tkun falluta, jew tkun għamlet arrangament mal-kredituri tagħha, jew tkun insolventi jew tkun instabet hatja ta' xi delitt volontarju kontra l-persuna; jew
- (c) tkun instabet hatja ta' delitt li jolqot il-fiduċja pubblika jew ta' serq jew frodi, jew li tkun xjentement irċeviet proprjetà miksuba b'serq jew frodi, ta' delitt li jolqot il-bon ordni tal-familja, jew ksur ta' xi dispożizzjoni ta' dan l-Att jew tal-Konvenzjoni; jew
- (d) ma tkunx kapaċi twettaq dmirijietha.

(5) Bla ħsara għad-dispożizzjonijiet tas-subartikolu (6), il-membri tal-Kunsill għandhom jibqgħu fil-kariga għal żmien tliet snin, u għandhom ikunu eliġibbli biex jerġgħu jinhatru bħala membri mill-ġdid meta jiskadi dak iż-żmien tal-kariga.

(6) Membru jista' f'kull żmien jirriżenja mill-kariga tiegħu billi jikteb lill-Ministru.

(7) Membru jista' f'kull żmien jitneħħa jew ikun sospiż mill-kariga mill-Kummissarju minhabba:

- (a) nuqqas ta' hila bil-provi biex jaqdi l-funzjonijiet ta' membru fuq il-Kunsill; jew

- (b) imġiba hażina bil-provi; jew
- (c) assenza mhux ġustifikata ta' aktar minn tliet laqgħat konsekuttivi; jew
- (d) jekk, billi jkun membru magħżul minhabba fl-istat rappreżentattiv tiegħu, huwa jtemm milli jibqa' jkollu dak l-istat rappreżentattiv; jew
- (e) f'każ li sseħħ xi wahda miċ-ċirkostanzi msemmija fis-subartikolu (4).

25. (1) Il-Kummissarju għandu jedd li jirregola l-proċedimenti tal-Kunsill.

Proċediment u xogħol tal-Kunsill.
Sostitwit:
XXIV. 2016.22.

(2) Bla hsara għas-subartikolu (1), il-*quorum* tal-laqgħat tal-Kunsill ikun ta' sitt membri flimkien mal-Kummissarju.

(3) Minkejja li jkun hemm xi difett fil-ħatra ta' xi membru, jew xi post vakant fost il-membri tal-Kunsill, il-proċedimenti tal-Kunsill ikunu validi.

26. (1) Il-Kummissarju għandu jikkupa l-kariga fuq bażi *full-time*. Meta l-Kummissarju jkun uffiċjal pubbliku sekondat minn mal-Gvern, huwa jkollu l-jedd, malli jtemm milli jibqa' sekondat, illi jerġa' lura għall-post li kien jikkupa qabel mingħajr ma jitlef il-pożizzjoni jew l-anzjanità tiegħu.

Uffiċċju tal-Kummissarju.
Sostitwit:
XXIV. 2016.23.
Emendat:
LIX.2021.7.

(2) Il-Kummissarju jista' jahtar daww l-uffiċjali li jidhirlu li għandu jkollu, skont l-approvazzjoni tal-Ministru għal dak li hu l-għadd u rimunerazzjoni u patti u kondizzjonijiet oħra tas-servizz.

(3) Il-Kummissarju għandu jittratta bħala kunfidenzjali, id-dokumenti kollha u kull informazzjoni oħra li tkun fil-pussess jew taħt il-kontroll tiegħu, jew li b'xi mod tiġi għall-attenzjoni tiegħu, u li jkunu jikkonċernaw persuni b'diżabilità flimkien ma' kull kwistjoni jew hwejjeġ oħra relatati mal-imsemmija persuni b'diżabilità, u l-obbligu tal-kunfidenzjalità hekk imqiegħed fuq il-Kummissarju għandu jestendi għall-uffiċjali u l-impjegati tal-Kummissjoni.

27. (1) Il-Prim Ministru jista', fuq talba tal-Kummissjoni, minn żmien għal żmien jordna li xi uffiċjal pubbliku jkun allokat għal xogħol mal-Kummissjoni f'dik il-kariga u b'effett minn dik id-data li tista' tiġi speċifikata fl-ordni.

Allokazzjoni ta' uffiċjali pubbliċi għal xogħol mal-Kummissjoni.

(2) Il-perijodu li matulu ordni kif intqal qabel għandu japplika għal kull uffiċjal speċifikat fih, kemm-il darba l-uffiċjal ma jirtirax mis-servizz pubbliku, jew xort'oħra ma jtemmx qabel milli jżomm kariga, jew kemm-il darba ma tkunx speċifikata fl-ordni data differenti, għandu jtemm malli sseħħ xi wahda mill-ġrajjet li ġejjin, jiġifieri -

- (a) l-aċċettazzjoni minn dak l-uffiċjal ta' offerta ta' trasferiment għas-servizz ta', u impieg permanenti mal-Kummissjoni li ssir skont is-subartikolu (8); jew
- (b) ir-revoka mill-Prim Ministru ta' xi ordni magħmul minnu taħt dan l-artikolu dwar dak l-uffiċjal.

(3) Meta ordni dwar xi uffiċjal kif imsemmi qabel ikun revokat mill-Prim Ministru, il-Prim Ministru jista', b'ordni iehor, jalloka lil dak l-uffiċjal biex jagħmel xogħol mal-Kummissjoni, f'dik il-kariga u b'effett minn dik id-data li tista' tkun speċifikata fl-ordni l-iehor, u d-dispożizzjonijiet tas-subartikolu (2) għandhom japplikaw sakemm idum isehh l-ordni l-iehor dwar dak l-uffiċjal.

(4) Meta uffiċjal pubbliku jkun allokat għal xogħol mal-Kummissjoni skont xi waħda mid-dispożizzjonijiet ta' dan l-artikolu, dak l-uffiċjal għandu, matul iż-żmien li fih l-ordni jkollu effett dwaru, ikun taħt l-awtorità amministrattiva u l-kontroll tal-Kummissjoni, iżda għandu għall-finijiet u effetti oħra jibqa', u jitqies u jiġi trattat bħala uffiċjal pubbliku.

(5) Bla ħsara għall-ġeneralità ta' dak li msemmi qabel, uffiċjal allokat għal xogħol kif ingħad qabel -

(a) m'għandux matul iż-żmien li dwaru jkun hekk allokat -

(i) ikun prekluz milli japplika għal trasferiment għal Dipartiment tal-Gvern skont il-pattijiet u l-kondizzjonijiet ta' servizz annessi mal-ħatra tiegħu li kellu mal-Gvern fid-data li fiha jkun ġie allokat għal xogħol; jew

(ii) ikun hekk impjegat li r-rimunerazzjoni u l-kondizzjonijiet tas-servizz tiegħu jkunu anqas vantaġġjużi minn dawk annessi mal-ħatra tiegħu li kellu mal-Gvern fid-data li fiha jkun ġie allokat għal xogħol kif imsemmi qabel jew li kienu jkunu annessi ma' dik il-ħatra, matul dak il-perijodu, kieku dak l-uffiċjal ma kienx allokat għal xogħol mal-Kummissjoni; u

(b) ikollu l-jedd li s-servizz tiegħu mal-Kummissjoni jitqies bħala servizz mal-Gvern għall-fini ta' kull pensjoni, gratifikazzjoni taħt [Ordinanza dwar il-Pensjonijiet u l-Att dwar il-Pensjonijiet lil Nisa Romol u Tfal Iltima](#), u ta' kull jedd jew privileġġ iehor li għalih kien ikollu dritt, u suġġett għal kull responsabilità li għaliha kien ikun suġġett, kieku mhux għall-fatt li hu kien allokat għal xogħol mal-Kummissjoni.

(6) Meta ssir applikazzjoni kif provdut fis-subartikolu (5)(a)(i), din għandha tingħata l-istess konsiderazzjoni bħallikieku l-applikant ma kienx allokat għal xogħol mal-Kummissjoni.

(7) Il-Kummissjoni għandha tħallas lill-Gvern dawk il-kontribuzzjonijiet li jistgħu minn żmien għal żmien ikunu stabbiliti mill-Ministru responsabbli għall-Finanzi għal kemm jiswew il-pensjonijiet u l-gratifikazzjonijiet dovuti lil uffiċjal allokat għal xogħol mal-Kummissjoni kif imsemmi qabel matul il-perijodu li fih ikun hekk allokat.

(8) Il-Kummissjoni tista', bl-approvazzjoni tal-Prim Ministru, toffri lil kull uffiċjal pubbliku allokat għal xogħol mal-

Kap. 93.

Kap. 58.

Kummissjoni taht is-subartikolu (2) impieg permanenti mal-Kummissjoni b'rimunerazzjoni u b'pattijiet u kondizzjonijiet speċifikati fl-offerta.

(9) Kull uffiċjal pubbliku li jaċċetta impieg permanenti mal-Kummissjoni li jkun offrut lilu taht dan l-artikolu għandu, għall-finijiet kollha, barra dawk tal-[Ordinanza dwar il-Pensjonijiet](#) u tal-[Att dwar il-Pensjonijiet lil Nisa Romol u Tfal Iltiema](#), jitqies li temm milli jkun fis-servizz tal-Gvern u jidhol fis-servizz tal-Kummissjoni b'seħh mid-data li fiha jkun aċċetta l-offerta jew dik id-data aktar tard miftiehna bejnu u l-Kummissjoni; u għall-finijiet tal-imsemmi Ordinanza u tal-imsemmi Att, servizz mal-Kummissjoni jitqies servizz mal-Gvern skont it-tifsir relattiv:

Kap. 93.

Kap. 58.

Izda għall-ghanijiet tal-imsemmija [Ordinanza dwar il-Pensjonijiet](#), l-emolumenti pensjonabbli ta' dak l-uffiċjal meta jirtira għandhom jitqiesu li jkunu l-emolumenti pensjonabbli li jithallsu lil xi uffiċjal fis-servizz tal-Gvern fi grad u f'livell inkrementali li jikkorrispondi għall-kariga u livell inkrementali li jkollu l-uffiċjal meta jirtira minn mal-Kummissjoni.

28. Mill-anqas xahrejn qabel tmiem is-sena finanzjarja, il-Kummissjoni għandha tissottometti lill-Ministru pjan ta' azzjoni (inkluż pjan finanzjarju) li jkun ikopri l-attivitajiet proposti tal-Kummissjoni matul is-sena finanzjarja li tkun tmiss. Jekk dak il-pjan ta' azzjoni u l-pjan finanzjarju jiġu approvati mill-Ministru kif ukoll mill-Ministru tal-Finanzi, dawn isiru l-estimi approvati tal-Kummissjoni.

Iffinanzjar tal-Kummissjoni.
Emendat:
XXIV. 2016.24.

29. (1) Mill-anqas xahrejn qabel tmiem is-sena finanzjarja tagħha, il-Kummissjoni għandha tissottometti lill-Ministru pjan ta' azzjoni (inkluż pjan finanzjarju) li jkun ikopri l-attivitajiet proposti tal-Kummissjoni matul is-sena finanzjarja li tkun tmiss. Jekk dak il-pjan ta' azzjoni u l-pjan finanzjarju jiġu approvati mill-Ministru kif ukoll mill-Ministru għall-Finanzi, dawn isiru l-estimi approvati tal-Kummissjoni.

Finanzjament tal-Kummissjoni, kontijiet u verifika.
Sostitwit:
XXIV. 2016.25.

(2) Il-Kummissjoni għandha żżomm kontijiet sew tad-dhul u l-ħruġ tagħha u għandha thejji u tibgħat lill-Ministru dikjarazzjonijiet li juru l-kontijiet tagħha għal kull sena finanzjarja.

(3) Il-kontijiet tal-Kummissjoni jistgħu jiġu verifikati mill-Awditur Generali u għal dan il-ghan għandhom japplikaw id-dispożizzjonijiet tal-[Att dwar il-Gestjoni tal-Finanzi Pubbliċi](#).

Kap. 601.

(4) Il-Ministru għandu, mal-ewwel opportunità, jiehu ħsieb li jqiegħed kopja tal-kontijiet tal-Kummissjoni fuq il-Mejda tal-Kamra tad-Deputati.

(5) Is-sena finanzjarja tal-Kummissjoni tkun ta' tnax-il xahar li jintemmu fil-31 ta' Diċembru, b'dan illi l-ewwel sena finanzjarja tal-Kummissjoni wara d-dhul fis-seħh ta' dan l-Att għandha tibda fid-data li fiha dan l-Att jiġi fis-seħh u tispicċa fil-31 ta' Diċembru tas-sena li tiġi minnufih wara.

30. (1) Kemm jista' jkun malajr wara t-tmiem ta' kull sena kalendarja, izda f'kull każ mhux aktar tard mill-31 ta' Marzu tas-sena li tiġi minnufih wara, il-Kummissjoni għandha tagħmel

Rapport Annwali.
Emendat:
XXIV. 2016.26.

rapport lill-Ministru dwar l-attivitajiet tagħha matul is-sena, hawn iżjed 'il quddiem imsejjah "Rapport Annwali".

(2) Kull Rapport Annwali għandu jinkludi rapport generali ta' kull żvilupp li jkun seħħ matul il-perjodu li jkun jirreferi għalih għar-rigward ta' dawk l-affarijiet li jaqgħu fl-ambitu tad-dmirijiet tal-Kummissjoni u għandu jinkludi wkoll l-attivitajiet u inizjattivi meħuda biex jeżaminaw u, jew, jipprovdu għal bżonnijiet ta' persuni b'diżabilità.

(3) Il-Ministru għandu jara, kemm jista' jkun malajr iżda f'ebda każ iktar tard minn xahrejn wara li jasallu minghand il-Kummissarju, li kopja ta' dak ir-rapport flimkien ma' kopji tal-pjan ta' azzjoni u tal-pjan finanzjarju korrenti tal-Kummissarju, jitqiegħdu fuq il-Mejda tal-Kamra tad-Deputati.

Eżenzjoni minn
taxxa tad-dhul.

31. Il-Kummissjoni tkun eżenti mid-dover li thallas taxxa fuq id-dhul.

Emendata:
XXIV. 2016.3.

TAQSIMA VII

Sostitwita:
LVIII.2021.8.

AĊĊESS GHALL-ĠUSTIZZJA

Ilmenti u
investigazzjonijiet.
Emendat:
XXIV. 2016.27;
LIX.2021.8.

L.S. 413.03.

32. (1) Il-Kummissjoni għandu jkollha s-setgħa li tagħmel spezzjonijiet u investigazzjonijiet fi kwalunkwe okkażjoni u għal kull skop relatat mar-responsabbiltajiet u l-funzjonijiet illi għandha l-istess Kummissjoni taht l-Att u l-ligi sussidjarja magħmula tahtu, kif ukoll kull ligi oħra applikabbli, inkluż iżda mhux limitatament għar-[Regolamenti dwar l-Istandards għall-Aċċessibilità għal Kulhadd f'Ambjent Mibni](#). Salv kif altrimenti provdut f'dan l-Att, il-Kummissjoni għandu jkollha ġuriżdiżżjoni esklussiva fir-rigward ta' materji li jinvolvu kwalunkwe dritt sostantiv tal-Konvenzjoni, jew inkella mibdija taht kwalunkwe dispożizzjoni ta' dan l-Att, sakemm id-diskriminazzjoni allegata f'tali materji ma tkunx ta' natura multipla jew intersettorjali, u hija għandu jkollha wkoll is-setgħa illi tinforza s-sanzjonijiet in konformità mal-Att. Il-Kummissarju jista', f'isem il-Kummissjoni, jiskatta investigazzjonijiet dwar kull materja li tkun tinvolvejti att li allegatament imur kontra xi wiehed mid-drittijiet sostantivi tal-Konvenzjoni, jew inkella jikser xi wiehed mid-dispożizzjonijiet ta' dan l-Att.

(2) Il-Kummissarju jista' wkoll jibda investigazzjonijiet wara li jkun rċieva lment bil-miktub li jkun jallega li xi persuna tkun għamlet xi att li imur kontra xi wiehed mid-drittijiet sostantivi tal-Konvenzjoni, jew inkella jikser xi wiehed mid-dispożizzjonijiet ta' dan l-Att. Dak l-ilment ikun jista' jsir lill-Kummissarju minn -

(a) kull min iħoss ruħu aggravat b'dak l-att; jew

(b) kull persuna msemmija fl-artikolu 33A ta' dan l-Att.

(3) Jekk il-Kummissarju jidhirlu li persuna tkun tixtieq tagħmel ilment bis-saħħa tas-subartikolu (2) u li dik il-persuna tkun teħtieġ l-għajnuna biex tiffurmola dak l-ilment bil-fomm u, jew, bil-miktub, ikun id-dmir tal-Kummissarju li jiehu passi ragonevoli biex jipprovdi għajnuna xierqa lil dik il-persuna.

(4) Fl-eżerċizzju tas-setgħat imsemmija fis-subartikoli preċedenti, il-Kummissarju għandu jkun assistit mis-segwenti mekkaniżmi:

- (a) it-Taqsima dwar l-Investigazzjonijiet fi hdan il-Kummissjoni illi tinvestiga l-ilmenti; u
- (b) it-Taqsima dwar l-Infurzar fi hdan il-Kummissjoni sabiex tiegħu s-segwenti miżuri fil-konfront ta' xi persuna illi tikser kwalunkwe dispożizzjoni ta' dan l-Att, jew ta' kull liġi oħra illi t-Taqsima dwar l-Infurzar hija intitolata illi tinforza, jew illi tonqos milli taderixxi ma' xi deċiżjoni mogħtija mit-Taqsima dwar l-Investigazzjonijiet jew mill-Bord li jiddetermina x'inhum raġonevoli:
 - (i) timponi multi amministrattivi skont id-dispożizzjonijiet ta' dan l-Att; u
 - (ii) tordna l-waqfien ta' kwalunkwe att jew ommissjoni illi jiksru xi dispożizzjoni tal-Att jew ta' xi liġi oħra illi t-Taqsima dwar l-Infurzar hija intitolata illi tinforza;
- (c) it-Taqsima dwar l-Investigazzjonijiet u t-Taqsima dwar l-Infurzar għandhom ukoll iservu għall-qadi tal-funzjoni tal-Kummissjoni bħala l-awtorità tas-sorveljanza tas-suq fir-rigward tad-[Direttiva \(UE\) 2019/882](#) dwar ir-reqwiżiti ta' aċċessibilità għall-prodotti u għas-servizzi, fir-rigward ta' liema tagħxi flimkien ma' stakeholders oħra rilevanti, lokalment u fuq il-livell tal-Unjoni Ewropea, u f'konformità ma' leġislazzjoni primarja u sekondarja oħra ta' rilevanza.

(5) Fil-qadi tad-dmirijiet tagħha fit-termini ta' dan l-artikolu, il-Kummissjoni għandha tingħata d-dritt illi tidhol f'kull fond, pubbliku jew privat, għall-iskopijiet segwenti:

- (a) li tagħmel l-investigazzjonijiet, l-ispezzjonijiet, jew is-surveys;
- (b) li taċċerta illi xejn li huwa kuntrarju għad-dispożizzjonijiet tal-Att, għar-regolamenti magħmula tahtu, jew għal xi kundizzjoni imposta mit-Taqsima dwar l-Investigazzjonijiet jew tal-Bord li jiddetermina x'inhum raġonevoli, qiegħed isegħ jew inkella seħh, u tiegħu kull azzjoni skont dan;
- (c) li taċċerta jew tirriproduċi kull data jew informazzjoni skont kif rikjesta mill-Kummissarju;
- (d) li tagħmel pjanti ta' kwalunkwe fond u tiġbed materjal awdjo-viżiv tal-istess fond wara d-dhul f'tali fond, f'konformità ma' dan is-subartikolu;
- (e) li tagħmel kull haġa oħra anċillari jew konsegwenzjali f'dan ir-rigward.

(6) Fil-każ ta' dar residenzjali jew kondominju, tali dritt ta' dhul, spezzjoni u monitoraġġ kif provdut f'dan l-Att għandu jkun

sogġett għal notifikazzjoni minn qabel ta' mill-inqas tmienja u erbgħin (48) siegħa, hlief f'kazijiet ta' emergenza, u ma għandux japplika qabel is-sebgha u nofs ta' filgħodu u wara s-sebgha ta' filgħaxija u, fejn tali dhul, spezzjoni jew monitoraġġ ikunu rifjutati lill-Kummissjoni, kull Maġistrat illi jintwera raġuni valida mill-Kummissarju jew minn wiehed mill-uffiċjali tiegħu, taht ġurament, jista' bil-liġi joħroġ mandat illi jawtorizza tali dhul, spezzjoni jew monitoraġġ.

(7) Il-Ministru għandu, permezz ta' regolamenti magħmula taht dan l-Att, jistabbilixxi pjeni fir-rigward ta' meta persuna tirrifjuta l-permess għal dhul, jew inkella tostakola spezzjoni jew monitoraġġ, meta jiġi prodott il-mandat maħruġ skont is-subartikolu (6), u meta persuna tostakola, thedded, tattakka jew timpedixxi lil xi uffiċjal tal-Kummissjoni mill-qadi ta' dmirijietu taht dan l-Att.

(8) Kull persuna awtorizzata skont dan l-artikolu għandha tipproduċi mezz ta' identifikazzjoni maħruġ mill-Kummissjoni.

Infurzar.
Miżjud:
LIX.2021.8.

32A. (1) It-Taqsima dwar l-Infurzar għandha taġixxi wara illi tkun debitament awtorizzata li tagħmel dan mit-Taqsima dwar l-Investigazzjonijiet, sussegwentement illi tkun għamlet l-investigazzjonijiet tagħha, kif stipulat f'dan l-Att.

(2) Minkejja d-dispożizzjonijiet tas-subartikolu (1), fejn it-Taqsima dwar l-Infurzar ikollha evidenza *prima facie* li l-ksur jirrappreżenta tbatija immedjata għall-parti leża, it-Taqsima dwar l-Infurzar tista' tkun diretta mit-Taqsima dwar l-Investigazzjonijiet, sabiex tiegħu miżuri proviżorji urġenti biex tirrimedja s-sitwazzjoni qabel it-terminazzjoni tal-proċess tal-investigazzjonijiet, inkluż il-waqfien immedjat tal-att jew l-ommissjoni illi qed jikkontribwixxu għall-ksur:

Izda dik il-persuna illi kontriha tali miżuri jkunu kontemplati għandha sussegwentement tingħata opportunità raġonevoli sabiex tagħti l-opinjoni tagħha u tipproponi kwalunkwe rimedji.

Raġonevolezza.
Miżjud:
LIX.2021.8.

32B. Fit-twertiq tal-investigazzjonijiet tagħha t-Taqsima dwar l-Investigazzjonijiet għandha tkun iggwidata mill-prinċipju ta' raġonevolezza kif stabbilit fl-artikolu 20, u tista' tikkonsulta mal-Bord sabiex tiddetermina x'inhu raġonevoli, skont ma jkun il-każ, bl-investigazzjonijiet ikunu sospizi pendent l-eżitu ta' kull tali referenza magħmula mit-Taqsima dwar l-Investigazzjonijiet lill-Bord.

Multi
amministrattivi.
Miżjud:
LIX.2021.8.

32Ċ. Il-Ministru għandu, permezz ta' regolamenti magħmula taht dan l-Att, jagħmel dispożizzjonijiet fir-rigward ta' multi amministrattivi maħruġa fit-termini ta' dan l-Att.

32D. (1) It-Tribunal ta' Reviżjoni Amministrattiva għandu jkun kompetenti illi jisma' u jiddetermina appelli minn deċiżjonijiet tat-Taqsima dwar l-Investigazzjonijiet kif provdut f'dan l-Att jew f'xi liġi oħra.

Appelli minn deċiżjonijiet.
Miżjud:
LIX.2021.8.

(2) Id-dispożizzjonijiet tal-[Att dwar il-Ġustizzja Amministrattiva](#), in kwantu japplikaw għat-Tribunal ta' Reviżjoni Amministrattiva, għandhom japplikaw għal kwalunkwe proċedura quddiem l-imsemmi Tribunal, u l-kliem "amministrazzjoni pubblika" fl-imsemmija leġiżlazzjoni għandhom ikunu mifhuma bħala referenza għat-Taqsima dwar l-Investigazzjonijiet.

Kap. 490.

32E. (1) Id-dritt għal appell lit-Tribunal għandu jkun kompetenti lil kull persuna li lilha d-deċiżjoni hi indirizzata.

Proċedura tal-Appell.
Miżjud:
LIX.2021.8.

(2) Appell minn deċiżjoni tat-Taqsima dwar l-Investigazzjonijiet għandha ssir permezz ta' rikors u għandu jiġi preżentat lis-Segretarju tat-Tribunal fi żmien għoxrin (20) ġurnata mid-data li fiha tali deċiżjoni tkun giet notifikata.

32F. Fid-determinazzjoni ta' appell, it-Tribunal għandu jqis il-merti tal-appell, u jista' jikkonferma jew iħassar id-deċiżjoni appellata *in toto* jew *in parte*, u għandu jagħti r-raġunament għad-deċiżjoni tiegħu bil-miktub, u jagħmel tali deċiżjoni pubblika u jikkomunikaha lill-partijiet tal-appell.

Deċiżjonijiet tal-Appell.
Miżjud:
LIX.2021.8.

33. (1) Għar-rigward ta' investigazzjonijiet ġenerali jew ta' investigazzjonijiet ta' ilmenti li l-Kummissarju jagħmel, il-Ministru għandu permezz ta' regolamenti jippreskrivi -

Proċeduri investigattivi.
Emendat:
XXIV. 2016.28.

- (a) il-proċedura li biha l-Kummissarju jista' jġieghel persuna tagħtih xi tagħrif kif ikun meħtieġ sabiex isiru l-investigazzjonijiet imsemmija qabel f'dan l-artikolu, u ż-żmien li fih, il-mod kif u l-għamla li biha dak it-tagħrif għandu jingħata;
- (b) il-proċeduri li jkollhom jiġu segwiti meta persuna tonqos milli tagħti dak it-tagħrif;
- (c) iċ-ċirkostanzi li bihom, wara li jsiru dawk l-investigazzjonijiet imsemmija, il-Kummissjoni tkun tista' tiegħu azzjoni legali xierqa.

(2) Kull regolament li jsir bis-saħħa tas-subartikolu (1) għandu jippreskrivi, fil-każ ta' diskriminazzjoni allegata ta' persuna kontra persuna oħra, l-arrangamenti li bihom il-Kummissarju jista' hu nnifsu jirreferi l-kwistjoni lill-Prim' Awla tal-Qorti Ċivili:

Iżda ebda riferiment simili m'għandu jżomm lil xi individwu li jkollu interess legali milli jressaq pretenzjoni ta' diskriminazzjoni bħala l-mertu ta' azzjoni, inkluża azzjoni għad-danni quddiem dik il-Qorti.

Miżjud:
LIX.2021.8.

TITOLU 2 – RIMEDJI LEGALI

Proċedimenti
mibdija minn terzi.
Miżjud:
II. 2012.34.
Emendat:
LIX.2021.8.

33A. Kull assoċjazzjoni, organizzazzjoni jew entità legali oħra li jkollhom interess legittimu li jiżguraw li d-dispożizzjonijiet ta' dan l-Att jiġu mharsa, tista' tibda, għan-nom ta' jew b'sostenn tal-persuna li jkun sar att illegali u diskriminatorju taht dan l-Att fil-konfront tagħha, bl-approvazzjoni tal-istess persuna, proċeduri għal rimedju quddiem il-Panel għal Rimedju taht il-Konvenzjoni jew il-Qorti kompetenti.

Panel għal Rimedji
taht il-
Konvenzjoni.
Miżjud:
LIX.2021.8.

33B. (1) Għandu jkun hemm Panel fi hdan il-Kummissjoni, imsejjah il-Panel għal Rimedju taht il-Konvenzjoni, li għandu jkun kompetenti sabiex jisma' talbiet illi jallegaw illi wiehed jew iktar mid-drittijiet sostantivi tal-Konvenzjoni ġie, ikun qed jiġi, jew x'aktarx ser jiġi miksuri, u għandu jkun kompost minn tliet persuni, inkluż Chairperson, illi jkunu persuni b'diżabilità jew persuni li għexu l-esperjenza ta' diżabilità, appuntati mill-Kummissarju, illi minn żmien għal żmien ikun jista' jappunta aktar minn Panel wiehed.

(2) Salv għad-dispożizzjonijiet l-oħra ta' dan l-Att, il-Panel għandu guriżdizzjoni esklussiva fir-rigward ta' materji illi jinvolvu kwalunkwe dritt sostantiv tal-Konvenzjoni, sakemm id-diskriminazzjoni allegata f'tali materji ma tkunx waħda ta' natura multipla jew intersezzjonali.

(3) Il-persuni illi jiffurmaw il-Panel għandhom ikunu appuntati għal terminu ta' sentejn (2), u matul il-mandat tagħhom ikunu biss jistgħu jiġu mnehhija mill-kariga mill-Kummissarju għall-istess raġunijiet illi minhabba fihom jista' jitneħħa Magistrat.

(4) Il-Panel ikun inkarigat illi jagħmel determinazzjoni fir-rigward ta' kull talba, sottomessa lil minn kull persuna b'diżabilità f'isimha, jew minn kull persuna f'isem kull persuna oħra b'diżabilità, għal min, jew flimkien ma' min, tkun awtorizzata illi teżerċita l-kapaċità legali.

Kap. 490.

(5) Il-Panel għandu jirrispetta u japplika dawk il-prinċipji ta' mgħiba amministrattiva tajba stipulati fl-artikolu 3 tal-[Att dwar il-Gustizzja Amministrattiva](#), u fl-ghoti tad-deċiżjonijiet tiegħu, l-imsemmi Panel għandu jkun iggwidat mid-dispożizzjonijiet tal-[Att dwar il-Konvenzjoni tal-Ġnus Magħquda dwar id-Drittijiet ta' Persuni b'Diżabilità](#), inkluż l-Iskedi annessi miegħu.

Kap. 627.

(6) Għandu jkun hemm numru ta' kmamar tal-Panel skont ma l-Kummissarju jippreskrivi. It-talbiet għandhom jiġu assenjati lill-varji Panels abbażi ta' rotazzjoni minn dawk l-uffiċċjali mahtura mir-Reġistru tal-Panel.

33Ċ. Il-proċeduri quddiem il-Panel għandhom jiġu regolati permezz ta' regolamenti magħmula mill-Ministru taht dan l-Att.

Il-proċeduri quddiem il-Panel għal Rimedji taht il-Konvenzjoni. *Miżjud; LIX.2021.8.*

33D. (1) Kull applikant jew konvenut f'petizzjoni miġjuba quddiem il-Panel jistgħu jappellaw mid-deċiżjoni tal-Panel fi żmien għoxrin (20) ġurnata mid-data li fiha tali deċiżjoni tkun giet ikkomunikata lill-imsemmija persuna li għamlet il-petizzjoni lill-konvenut.

Appelli lit-Tribunal ta' Reviżjoni Amministrattiva. *Miżjud; LIX.2021.8.*

(2) L-appell ai termini ta' dan l-artikolu għandu jsir quddiem it-Tribunal ta' Reviżjoni Amministrattiva, skont il-proċeduri stipulati fl-[Att dwar il-Ġustizzja Amministrattiva](#) u r-regolamenti preskritti tahtu.

Kap. 490.

33E. (1) Kull persuna li tallega li wiehed jew iktar mid-drittijiet sostantivi tal-Konvenzjoni, ikun gie, ikun qed jiġi jew ikun x'aktarx ser jiġi miksuri, u li tkun qed tfittex rimedju ta' natura pekunjarja li jeċċedi s-somma ta' hamest elef euro (€5,000), kemm jekk tali rimedju ikun qed jiġi mfittex flimkien ma' xi forma oħra ta' rimedju, jew xort'oħra, jew tkun persuna għajr minn persuna deskritta fl-artikolu 33B(4), tista', bla ħsara għal kull azzjoni oħra dwar l-istess materja li tkun tista' ssir legalment, titlob lill-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili għal rimedju, u l-Qorti għandu jkollha ġuriżdizzjoni esklussiva fir-rigward ta' kull tali materja, sakemm id-diskriminazzjoni allegata f'tali materja ma tkunx wahda ta' natura multipla jew intersettorjali.

Materji fil-ġuriżdizzjoni tal-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili. *Miżjud; LIX.2021.8.*

(2) Il-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili għandu jkollha ġuriżdizzjoni oriġinali li tisma' u tiddeċiedi kwalunkwe talba magħmula minn xi persuna skont l-artikolu 33E(1), u tista' tagħmel dawk l-ordnijiet, tohogħ dawk l-atti u tagħti dawk id-direttivi li tqis xierqa sabiex tinforza, jew tiżgura l-infurzar tad-drittijiet inkwistjoni:

Iżda l-Qorti tista', jekk tqis li jkun spedjenti li hekk tagħmel, tirrifjuta li teżerċita s-setgħat tagħha skont dan is-subartikolu f'kull każ meta tkun sodisfatta li mezzi xierqa ta' rimedju għall-allegat ksur huma, jew kienu disponibbli lil dik il-persuna skont xi liġi ordinarja oħra.

(3) Jekk f'xi proċeduri f'xi Qorti li ma tkunx il-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili, jew il-Qorti Kostituzzjonali, tqum xi kwistjoni dwar il-ksur ta' xi wiehed mid-drittijiet sostantivi tal-Konvenzjoni, dik il-Qorti għandha tibgħat il-kwistjoni quddiem il-Panel jew il-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili, kemm-il darba tali kwistjoni taqa' fl-iskop tal-artikoli 33B(4) u 33Ċ moqrija flimkien, jew tal-artikolu 33E(1) ta' dan l-Att, sakemm fil-fehma tagħha t-tqanqil tal-kwistjoni ma tkunx sempliċement frivola jew vessatorja; u l-istess Qorti għandha tagħti d-deċiżjoni tagħha fuq kull kwistjoni mibgħuta quddiemha skont dan is-subartikolu u, bla ħsara għad-dispożizzjonijiet tal-artikolu 33E(4), l-

imsemmija Qorti li quddiemha tkun qamet il-kwistjoni għandha tiddisponi mill-istess kwistjoni skont dik id-deċiżjoni.

L-appelli lill-Qorti
Kostituzzjonali.

(4) Kull parti fi proċeduri miġjuba quddiem il-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili skont dan l-artikolu għandu jkollha dritt ta' appell quddiem il-Qorti Kostituzzjonali illi jkollha, flimkien mal-ġuriżdizzjoni mogħtija lilha mill-artikolu 95 tal-Kostituzzjoni, ġuriżdizzjoni li tisma' u tiddetermina kull appell fit-termini ta' dan is-subartikolu u li teżerċita kull setgħa mogħtija lilha permezz ta' dan l-Att.

(5) Ma jkunx hemm appell minn xi deċiżjoni skont dan l-artikolu dwar li xi talba jew it-tqanqil ta' xi kwistjoni tkun sempliċement frivola jew vessatorja.

(6) Ir-Regoli tal-Qorti magħmula skont l-artikolu 46(7) tal-Kostituzzjoni, kif fis-sehħ minn żmien għal żmien, għandhom japplikaw *mutatis mutandis* dwar il-prattika u l-proċedura tal-Qrati għall-finijiet ta' dan l-artikolu daqslikieku l-proċeduri magħmula taħt l-istess artikolu kienu proċeduri magħmula taħt l-artikolu 46 tal-Kostituzzjoni.

Ir-rimedju mitlub
fit-termini ta'
liġijiet differenti.

Kap. 319.

(7) Meta jiġi allegat illi xi wiehed mid-drittijiet sostantivi tal-Konvenzjoni ġie, ikun qed jiġi, jew x'aktarx ser jiġi miksru, it-talba għar-rimedju, jew ir-riferenza lill-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili skont l-artikolu 46 tal-[Kostituzzjoni](#), jew l-artikolu 4 tal-[Att dwar il-Konvenzjoni Ewropea](#) u dan l-artikolu, tista' ssir fl-istess rikors jew riferenza.

Kap. 319.

(8) Meta rikors għal rimedju jew riferenza lill-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili pprezentati wara li jidhol fis-sehħ dan l-Att ikunu bbażati biss taħt l-artikolu 46 tal-[Kostituzzjoni](#), jew taħt l-artikolu 4 tal-[Att dwar il-Konvenzjoni Ewropea](#), jew taħt dan l-artikolu, u jkun għadu ppendenti quddiem il-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili, jew il-Qorti Kostituzzjonali, il-Qorti tista' teżamina jekk il-fatti allegati jiksrux jew xort'ohra d-drittijiet sostantivi tal-Konvenzjoni li jikkorrispondu għalihom fl-ewwel każ, jew għal drittijiet li jikkorrispondu għalihom taħt il-Kostituzzjoni, jew taħt l-Att dwar il-Konvenzjoni Ewropea, fit-tieni każ; u jekk il-Qorti hekk tiddetermina, hi tkun tista' tagħti r-rimedju li jidrilha xieraq, skont il-każ, taħt kwalunkwe liġi minn dawk imsemmija:

Kap. 319.

Iżda jekk tkun diġà nġatat deċiżjoni finali fuq rikors mill-Qrati fit-termini tal-Kapitolu IV tal-Kostituzzjoni jew fit-termini tal-[Att dwar il-Konvenzjoni Ewropea](#), persuna ma tkunx tista' tipprezenta talba dwar l-istess fatti taħt dan l-Att.

Komunikazzjoni
mal-Kumitat tal-
Ġnus Magħquda.
Miżjud;
LIX.2021.8.

33F. (1) L-ebda persuna ma għandha tkun imfixkla fl-eżerċizzju tad-dritt tagħha li tikkomunika mal-Kumitat tal-Ġnus Magħquda skont id-dispożizzjonijiet tal-Protokoll mhux Obbligatorju.

(2) Id-dispożizzjonijiet ta' dan l-Att għandhom ikunu mingħajr preġudizzju għal kwalunkwe azzjoni oħra li tista' tkun disponibbli taħt l-Att, jew taħt kwalunkwe liġi oħra.

Drittijiet taħt l-Att mingħajr preġudizzju għal drittijiet oħra.

34. (*Imħassar bl-Att LVIII tal-2021*).

Proċedimenti
ċivili.
Emendat:
A.L. 426 tal-2007;
II. 2012.35.

34A. (*Imħassar bl-Att LVIII tal-2021*).

Il-konvenut
għandu juri li ma
kienx hemm ksur
tal-Att.
Miżjud:
II. 2012.36.

TAQSIMA VIII

Emendata:
XXIV. 2016.3.

MIXELLANJI

35. Il-Ministru jista' jagħmel regolamenti ġeneralment sabiex jagħti effett lid-dispożizzjonijiet ta' dan l-Att u għall-infurzar tagħhom, u partikolarment, iżda mingħajr preġudizzju għall-ġeneralità ta' dak imsemmi qabel, sabiex jipprovi għal kwalunkwe kwistjoni meħtieġa jew awtorizzata minn dan l-Att sabiex tiġi preskritta.

Regolamenti.
Emendat:
II. 2012.37;
XXIV. 2016.29.
Sostitwit:
LIX.2021.9.

36. (*Imħassar bl-Att LVIII tal-2021*).

Il-Ministru jista'
jispeċifika punt
fokali.
Miżjud:
II. 2012.38.

37. Meta xi liġi oħra, illi ma tkunx l-[Att dwar il-Konvenzjoni tal-Ġnus Magħquda dwar id-Drittijiet ta' Persuni b'Diżabilità](#), tkun inkonsistenti ma' dan l-Att, dan l-Att għandu jipprevali meta tali inkonsistenza tirrigwarda d-drittijiet ta' persuni b'diżabilità.

Inkonsistenza ma'
dan l-Att.
Miżjud:
XXIV. 2016.30.
Emendat:
LIX.2021.9.
Kap. 627.

38. Kwalunkwe Qorti kompetenti li għandha quddiemha proċeduri pendenti istitwiti taħt l-Att, tista' tapplika wkoll id-dispożizzjonijiet tal-Att li jemenda l-Att dwar Opportunitajiet Indaq għal Persuni b'Diżabilità u, jew l-[Att dwar il-Konvenzjoni tal-Ġnus Magħquda dwar id-Drittijiet ta' Persuni b'Diżabilità](#) sabiex tasal għad-deċiżjoni tagħha f'tali proċeduri pendenti.

Dispożizzjoni
tranżitorja.
Miżjud:
LIX.2021.10.
Att Nru LVIII tal-
2021.
Kap. 627.